

Bulaşıcı Hastalıklar Daire Başkanlığı

Haftalık İnfluenza (Grip) Sürveyans
Raporu

Temmuz - Ağustos 2017

31. ve 32. Hafta (31 Temmuz – 13 Ağustos 2017)

ÖZET

Ülkemizde 2017 yılı 31. ve 32. haftalarda çalışılan Sentinel Grip Benzeri Hastalık (GBH/ILI) sürveyans numunelerinde influenza pozitifliği saptanmamıştır. 31. hafta 19, 32. hafta 7 numune çalışılmıştır.

Sentinel Ağır Akut Solunum Yolu Enfeksiyonları (SARI) sürveyans numunelerinde 31. ve 32.haftalarda influenza pozitifliği saptanmamıştır. 31. ve 32. haftalarda 7'şer numune çalışılmıştır. Diğer solunum yolu virüslerinden 31. hafta bir Adenovirüs, bir H. Metpnemovirüs, bir RSVsaptanmıştır, 32. hafta en çok saptanan virüs Rhinovirüs olmuştur.

Avrupa'da, 2016-2017 influenza sezonunun 27. – 29. haftaları arasında tüm ülkelerde influenza aktivitesi mevsim dışı seviyelere geri dönmüştür. Tüm ülkelere düşük yoğunlukta influenza aktivitesi bildirilmiştir. Sentinel ve non-sentinel numunelerin her ikisinde de sporadik olarak sadece influenza A virüsleri tespit edilmiştir. 2016-2017 influenza sezonunun 29. haftası için EuroMOMO projesine rapor sunan 19 ülke veya bölgeden alınan veriler, Güney Avrupa'daki bazı ülkelerde, ölümlerde geçici bir artış olduğunu göstermektedir. Bu ölümler yüksek sıcaklıklara bağlanmaktadır.

Güney yarım kürede ılıman bölgede Güneydoğu Asya'da bazı ülkelerde influenza aktivitesi artmaya devam etmiştir. Ayrıca Orta Amerika'da ve Karayiplerde birkaç ülkede influenza aktivitesinin arttığı bildirilmiştir. Kuzey yarım kürede ılıman bölgede influenza aktivitesinin düşük düzeylerde olduğu bildirilmiştir. Dünya genelinde dolaşan virüs İnfluenza A (H3N2) virüsü olmuştur.

Güney Afrika'da 26. haftadaki influenza pikinden sonra mevsimsel influenza aktivitesinde azalma görülmüştür. İnfluenza A (H3N2) virüsü en sık saptanan virüs olmuştur.

Okyanusya'da mevsimsel influenza aktivitesi dolaşımdaki influenza A ve influenza B virüs birlikteliği ile artmaya devam etmiştir.

Tropikal Güney Amerika'da influenza aktivitesi düşük kalmıştır.

Karayipler ve Orta Amerika'da birkaç ülke hariç çoğu ülkede solunum yolu virüsleri düşük düzeyde kalmıştır.

Doğu, Güney ve Batı Asya'da influenza aktivitesi genellikle düşük kalmıştır.

Güney Asya'da bütün subtipleriyle influenza aktivitesinin bölgede devam ettiği bildirilmiştir. Bazı ülkelere yüksek influenza aktivitesi bildirilmiştir.

Batı Afrika'da, Côte d'Ivoire, Senegal, Togo ve Gana'da birkaç influenza virüs tespiti bildirilmiştir. Her iki bölgede influenza A (H1N1) pdm09 ve A (H3N2) virüsleri birlikte dolaşıma girmiştir. Doğu Afrika'da, influenza A (H3N2) aktivitesinde azalma görülmüştür.

Kuzey Afrika'da hiç influenza virüs tespiti bildirilmemiştir.

Orta Asya'da virüs tespiti ve solunum yolu hastalık göstergeleri ile ilgili güncellenmiş bir rapor bulunmamaktadır.

Kuzey Amerika'da hiç influenza aktivitesi bildirilmemiştir.

Avrupa'da hiç influenza aktivitesi bildirilmemiştir.

DSÖ GISRS (Global Influenza Surveillance and Response System) laboratuvarlarında 10 Temmuz – 23 Temmuz 2017 tarihleri arasında 78 ülkeden 58087den fazla numune değerlendirilmiştir. İnfluenza virüsü, 9972 numunede tespit edilmiş olup, numunelerin % 91.7'inde İnfluenza

A, % 8,3'ünde İnfluenza B virüsü saptanmıştır. İnfluenza A tespit edilenlerin % 8' i İnfluenza A (H1N1) pdm09, % 58,4'ü ise İnfluenza A(H3N2) alt tipidir. İnfluenza B tespit edilenlerin % 41,6'sının B/Yamagata soyundan, % 42'sinin ise B/Victoria soyundan olduğu bildirilmiştir.

HAFTALIK İNFLUENZA (GRİP) SÜRVEYANS RAPORU

Sentinel İnfluenza Sürveyansı:

Neden Yapılıyor?

Mevsimsel Grip ülkemizde ve dünyada her yıl milyonlarca insanı etkilemekte, genel olarak bilindiğinden çok daha fazla sayıda hastane yatışlarına ve ölümlere neden olmaktadır. Ülkemizde grip hastalığını izlemek, sezon başlangıcını ve bitişini saptamak, olası salgınları önceden fark etmek, grip virüsünün alt tiplerini tespit etmek, ağır/şiddetli influenza vakalarını değerlendirmek, influenza nedeniyle hastaneye yatan ağır vakaların risk faktörlerini takip etmek ve değerlendirmek, hastalığın şiddeti ve mortalite açısından yüksek risk gruplarını saptamak, izlemek ve virüs suşları ile olan ilişkisini değerlendirmek, virüs suşları ile hastalık şiddeti arasındaki ilişkiyi belirlemek ve elde edilen bilgilerle ülkemizi dünya genelindeki bilgiler ile birlikte değerlendirmek ve sonuç olarak vatandaşlarımızı gripten korumak amaçları ile Sağlık Bakanlığımız bünyesinde yürütülen çalışmaya “Sentinel İnfluenza Sürveyansı” denir. Haftalık İnfluenza Sürveyans Raporu, bu sürveyansın haftalık sonuçları ile birlikte ülkemiz ve dünyadaki son durumu özetleyen bir rapordur.

Nasıl Yapılıyor?

Gribin takibi dünya genelindeki ülkelerde olduğu gibi ülkemizde de bölgesel olarak yapılmakta ve bu sayede grip yakından ve güvenli olarak izlenmektedir. İnfluenza hastalığının takibine yönelik sentinel sürveyans çalışması; aile hekimlerine ayaktan başvuran hastalar üzerinden “İnfluenza (Grip) Benzeri Hastalık” sürveyansı olarak, hastaneye yatan hastalar üzerinden “Sentinel Ağır Akut Solunum Yolu Enfeksiyonları (SARI) Sürveyansı” olarak değerlendirilmektedir.

İnfluenza (Grip) Benzeri Hastalık sürveyansı kapsamında ülkemizin farklı bölgelerinden seçilmiş 17 ilimizde çalışan toplam 180 Aile hekimimiz görev almaktadır. Aile hekimleri her hafta kendilerine başvuran kişiler içerisinde “Grip Benzeri Hastalık” geçiren hasta sayılarını ve bu hastaların en az birinden aldıkları numuneleri değerlendirilmek üzere göndermektedir.

SARI sürveyansı kapsamında ise ülkemizin farklı bölgelerinden seçilmiş 5 ilde seçilmiş hastaneler görev almaktadır. Hekimler hastanede yatan ve SARI vaka tanımına uyan tüm hastalardan aldıkları numuneleri ve hastaneye yatan hasta sayılarını değerlendirilmek üzere göndermektedir.

Numuneler Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Viroloji Laboratuvarı, İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Viroloji Laboratuvarı, Samsun Halk Sağlığı Laboratuvarı, Erzurum Halk Sağlığı Laboratuvarı, Adana Halk Sağlığı Laboratuvarı, İzmir Halk Sağlığı Laboratuvarı ve İstanbul Halk Sağlığı Laboratuvarı’nda çalışılmaktadır.

Aile hekimleri tarafından bildirilen “Grip Benzeri Hastalık” ve belirlenmiş hastanelerden bildirilen “Ağır Akut Solunum Yolu Enfeksiyonları” sayıları ile her hafta salı günü akşamı itibariyle laboratuvarlardan alınan numune sonuçları ile birlikte

değerlendirilmekte ve Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Bulaşıcı Hastalıklar Daire Başkanlığı tarafından analizi yapılmaktadır. Analiz sonuçları ile bu raporda yer alan tablolar, grafikler ve değerlendirmeler yayınlanmaktadır.

Tablo ve Grafiklerin Açıklamaları:

Tablo 1-2: Bu tablolarda, Sentinel Grip Benzeri Hastalık Sürveyansı kapsamında raporda yer alan haftalar içerisinde çalışılan numunelerin sonuçlarına ait bilgiler yer almaktadır.

Tablo-3: Bu tabloda, 40. haftadan (03 Ekim 2016 tarihinden) itibaren raporda yer alan haftalar da dahil olmak üzere tüm sezonun Sentinel Grip Benzeri Hastalık Sürveyans toplam sonuçları yer almaktadır.

Tablo 4-5: Bu tablolarda, Sentinel Ağır Akut Solunum Yolu Enfeksiyonları Sürveyansı kapsamında, raporda yer alan haftalar içerisinde çalışılan numunelerin sonuçlarına ait bilgiler yer almaktadır.

Tablo 6: Bu tabloda, 40. haftadan (03 Ekim 2016 tarihinden) itibaren raporda yer alan haftalar da dahil olmak üzere tüm sezonun Sentinel Ağır Akut Solunum Yolu Enfeksiyonları Sürveyansı toplam sonuçları yer almaktadır.

Grafik-1: Bu grafikte, Sentinel Grip Benzeri Hastalık Sürveyansı kapsamında haftalık çalışılan Grip Benzeri Hastalık (GBH/ILI) numune sayısı ve poliklinik başvuruları içerisinde Grip Benzeri Hastalık yüzdesi yer almaktadır. Her hafta tespit edilen Grip Benzeri Hastalık sayısının, o haftaki sentinel sürveyans kapsamında saptanan poliklinik sayısına oranı esas alınmaktadır.

Grafik-2: Bu grafikte ise, Sentinel Grip Benzeri Hastalık Sürveyansı kapsamında haftalık tespit edilen İnfluenza virüslerinin, alt tiplerine göre sayıları ve çalışılan tüm numuneler içerisindeki İnfluenza pozitiflik yüzdeleri yer almaktadır.

Grafik-3: Bu grafikte, Sentinel Ağır Akut Solunum Yolu Enfeksiyonları Sürveyansı kapsamında haftalık çalışılan Sentinel Ağır Akut Solunum Yolu Enfeksiyonları (SARI) numune sayısı ve hastaneye yatan hastalar içinde Ağır Akut Solunum Yolu Enfeksiyonları yüzdesi yer almaktadır. Her hafta tespit edilen Ağır Akut Solunum Yolu Enfeksiyonları sayısının, o haftaki sentinel sürveyans kapsamında hastaneye yatan hasta sayısına oranı esas alınmaktadır.

Grafik-4: Bu grafikte, Sentinel Ağır Akut Solunum Yolu Enfeksiyonları Sürveyansı kapsamında haftalık tespit edilen İnfluenza virüslerinin, alt tiplerine göre sayıları ve çalışılan tüm numuneler içerisindeki İnfluenza pozitiflik yüzdeleri yer almaktadır.

Grafik -5: Bu grafikte, Sentinel Ağır Akut Solunum Yolu Enfeksiyonları Sürveyansı kapsamında haftalık tespit edilen Diğer Solunum Yolu Virüsleri alt tipleri sayısı ve dağılımı yer almaktadır.

Not: Sütunlarda laboratuvarlara ait sonuçlar ayrı ayrı ve Türkiye toplamı yer alırken, satırlarda tespit edilen virüs tipleri yer almaktadır.

TABLO-1
2016-2017 GRİP SEZONU
SENTİNEL GBH/ILI SÜRVEYANSI (31. Hafta)

	T.H.S.K. VİROLOJİ LAB.		İSTANBUL ÜNİ.		İSTANBUL H.S.L.		ADANA H.S.L.		SAMSUN H.S.L.		ERZURUM H.S.L.		İZMİR H.S.L.		TOPLAM	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Gelen Numune	11		0		5		1		0		1		1		19	
Çalışılan Numune	11		0		5		1		0		1		1		19	
Toplam Pozitiflik*	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
İnf A		0		0		0		0		0		0		0		0
İnf A H1N1		0		0		0		0		0		0		0		0
İnf A/H3N2		0		0		0		0		0		0		0		0
İnf B		0		0		0		0		0		0		0		0
TOPLAM		0		0		0		0		0		0		0		0

Toplam pozitiflik laboratuvarında incelenmeye uygun olan numune sayısı üzerinden ve İnfluenza A ve İnfluenza B için hesaplanmaktadır.

TABLO -2
2016-2017 GRİP SEZONU
SENTİNEL GBH/ILI SÜRVEYANSI (32. Hafta)

	T.H.S.K. VİROLOJİ LAB.		İSTANBUL ÜNİ.		İSTANBUL H.S.L.		ADANA H.S.L.		SAMSUN H.S.L.		ERZURUM H.S.L.		İZMİR H.S.L.		TOPLAM	
	Savı	%	Savı	%	Savı	%	Savı	%	Savı	%	Savı	%	Savı	%	Savı	%
Gelen Numune	0		0		5		0		0		2		0		7	
Çalışılan Numune	0		0		5		0		0		2		0		7	
Toplam Pozitiflik*	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
İnf A	0		0		0		0		0		0		0		0	
İnf A H1N1	0		0		0		0		0		0		0		0	
İnf A/H3N2	0		0		0		0		0		0		0		0	
İnf B	0		0		0		0		0		0		0		0	
TOPLAM	0		0		0		0		0		0		0		0	

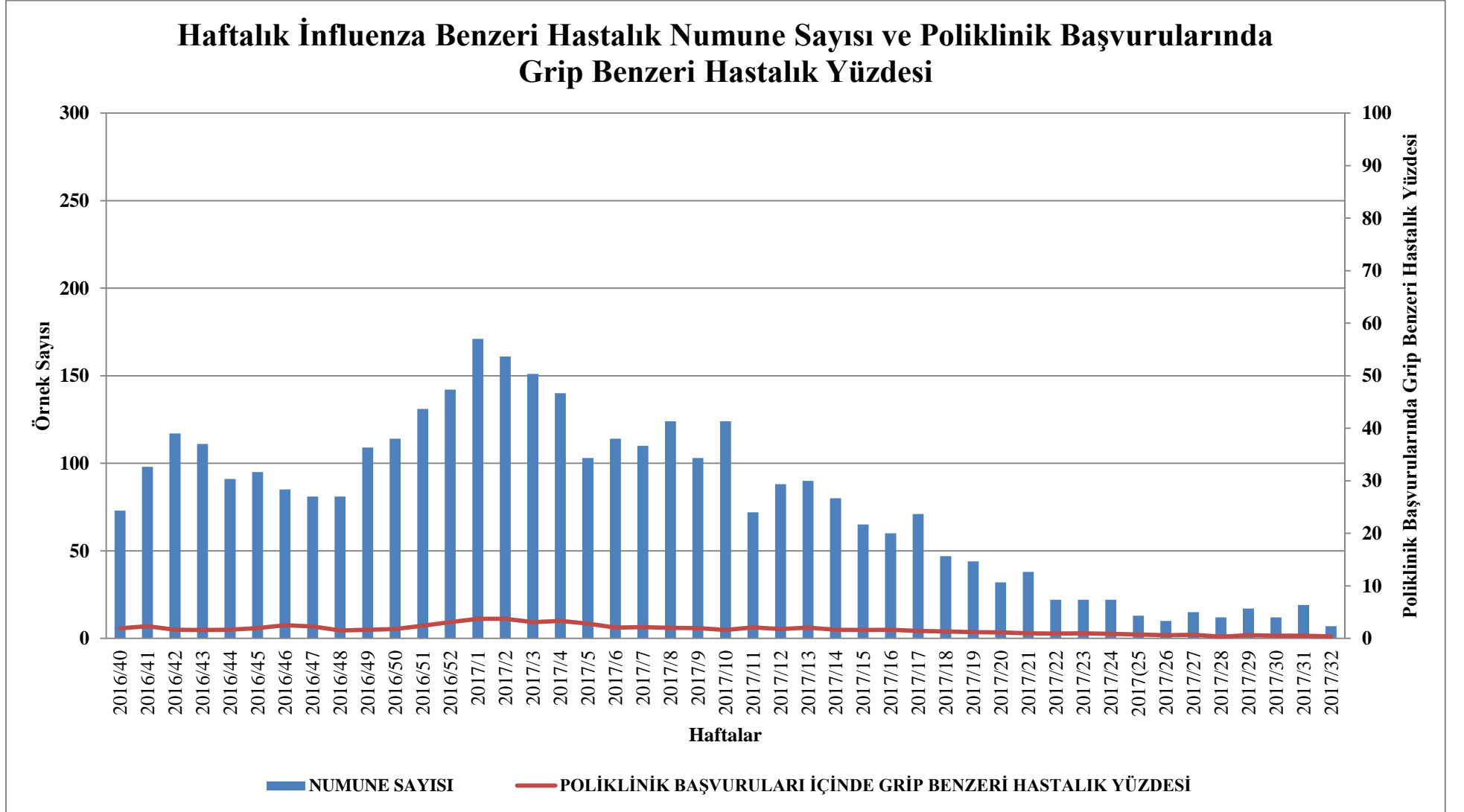
Toplam pozitiflik laboratuvarında incelenmeye uygun olan numune sayısı üzerinden ve İnfluenza A ve İnfluenza B için hesaplanmaktadır.

TABLO-3
2016-2017 GRİP SEZONU
SENTİNEL GBH/İLİ SÜRVEYANSI (40 - 32. Hafta)

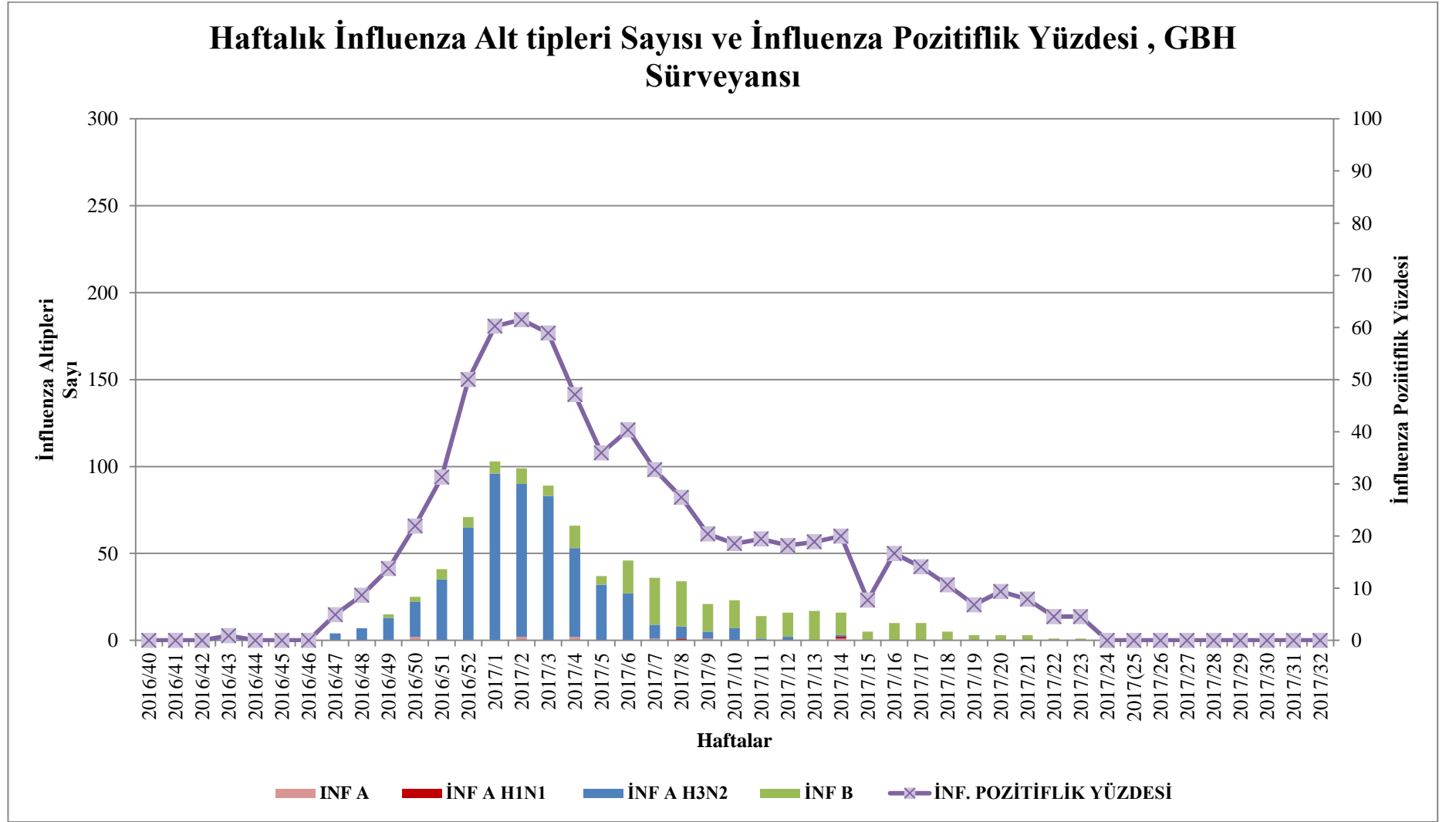
	T.H.S.K. VİROLOJİ LAB.		İSTANBUL ÜNİ.		İSTANBUL H.S.L.		ADANA H.S.L.		SAMSUN H.S.L.		ERZURUM H.S.L.		İZMİR H.S.L.		TOPLAM	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Gelen Numune	848		138		1138		451		505		331		135		3546	
Çalışılan Numune	848		138		1134		451		505		331		135		3542	
Toplam Pozitiflik*	170	20.0	45	32.6	270	23.8	115	25.5	112	22.2	69	20.8	52	38.5	833	23.5
İnf A	0		0		0		0		0		0		2		2	
İnf A H1N1	1		0		0		0		0		1		0		2	
İnf A/H3N2	116		32		183		60		92		48		37		568	
İnf B	53		13		87		55		20		20		13		261	
TOPLAM	170		45		270		115		112		69		52		833	

*Toplam pozitiflik laboratuvarında incelenmeye uygun olan numune sayısı üzerinden ve İnfluenza A ve İnfluenza B için hesaplanmaktadır.

Grafik-1: Ülkemizde Sentinel Grip Benzeri Hastalık Sürveyansı kapsamında haftalık çalışılan Grip Benzeri Hastalık (GBH/ILI) numune sayısı ve poliklinik başvuruları içerisinde Grip Benzeri Hastalık yüzdesi.

Grafik-2: Ülkemizde Sentinel Grip Benzeri Hastalık Sürveyansı kapsamında haftalık tespit edilen İnfluenza alt tipleri sayısı ve İnfluenza pozitiflik yüzdesi.

TABLO-4
2016-2017 GRİP SEZONU
SENTİNEL SARI SÜRVEYANSI (31. Hafta)

	T.H.S.K. VİROLOJİ LAB.		İSTANBUL ÜNİ.		İSTANBUL H.S.L.		ADANA H.S.L.		SAMSUN H.S.L.		ERZURUM H.S.L.		TOPLAM	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Gelen Numune	1		1		5		0		0		0		7	
Çalışılan Numune	1		1		5		0		0		0		7	
Toplam Pozitiflik*	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
İnf A	0		0		0		0		0		0		0	
İnf A H1N1	0		0		0		0		0		0		0	
İnf A/H3N2	0		0		0		0		0		0		0	
İnf B	0		0		0		0		0		0		0	
Adenovirus	0		0		1		0		0		0		1	
Birden fazla etken	0		0		0		0		0		0		0	
Coronavirüs	0		0		0		0		0		0		0	
Enterovirüs	0		0		0		0		0		0		0	
Hum. Metapneumovirüs	0		0		1		0		0		0		1	
Human Bocavirüs	0		0		0		0		0		0		0	
Parechovirüs	0		0		0		0		0		0		0	
Parainfluenza	0		0		0		0		0		0		0	
Rhinovirüs	0		0		0		0		0		0		0	
RSV	0		1		0		0		0		0		1	
Diğer	0		0		0		0		0		0		0	
TOPLAM	0		1		2		0		0		0		3	

*Toplam pozitiflik laboratuvarında incelenmeye uygun olan numune sayısı üzerinden ve İnfluenza A ve İnfluenza B için hesaplanmaktadır.

TABLO-5
2016-2017 GRİP SEZONU
SENTİNEL SARI SÜRVEYANSI (32. Hafta)

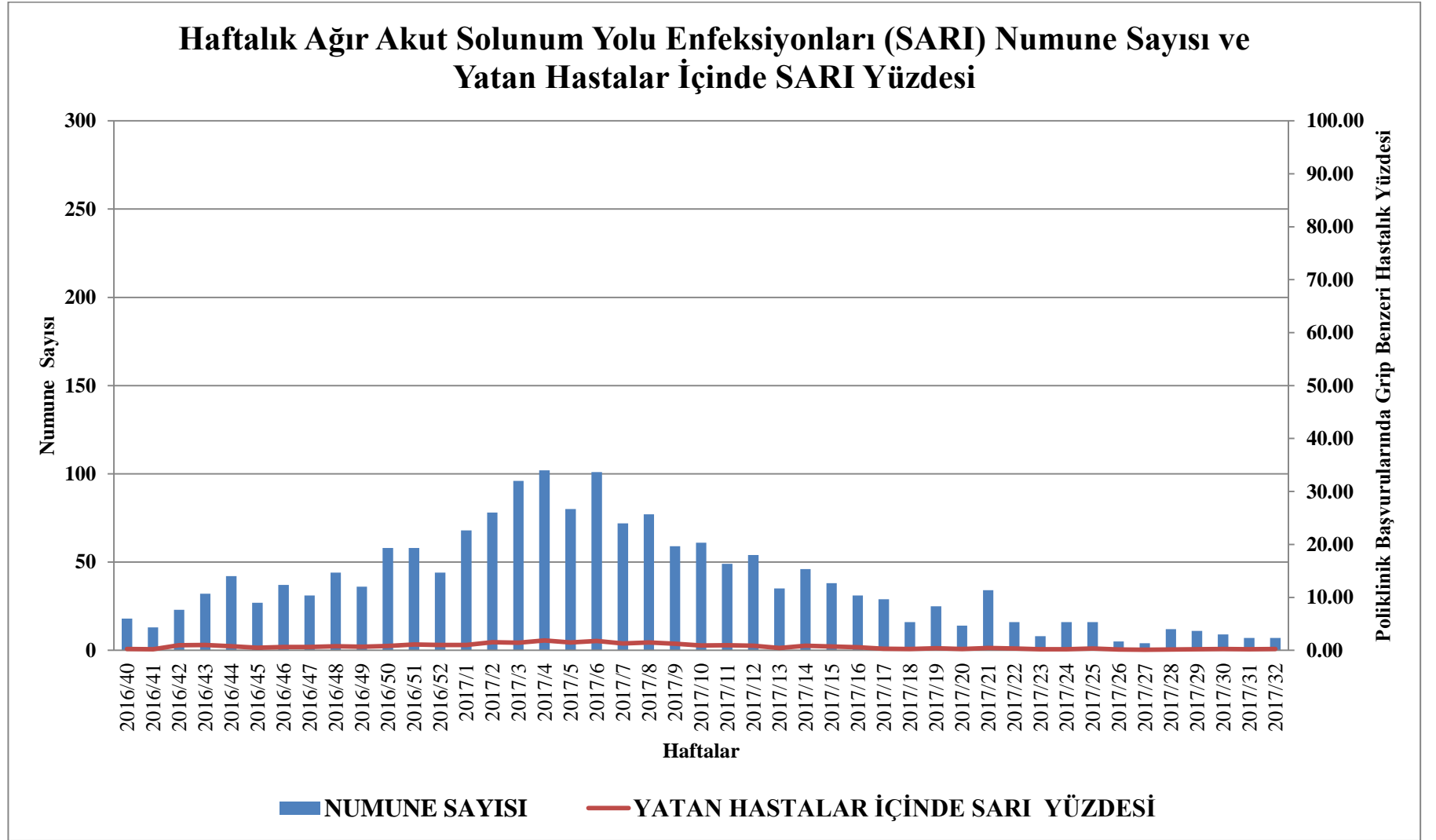
	T.H.S.K. VİROLOJİ LAB.		İSTANBUL ÜNİ.		İSTANBUL H.S.L.		ADANA H.S.L.		SAMSUN H.S.L.		ERZURUM H.S.L.		TOPLAM	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Gelen Numune	2		1		3		0		0		1		7	
Çalışılan Numune	2		1		3		0		0		1		7	
Toplam Pozitiflik*	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
İnf A	0		0		0		0		0		0		0	
İnf A H1N1	0		0		0		0		0		0		0	
İnf A/H3N2	0		0		0		0		0		0		0	
İnf B	0		0		0		0		0		0		0	
Adenovirus	0		0		0		0		0		0		0	
Birden fazla etken	0		0		0		0		0		0		0	
Coronavirüs	0		0		0		0		0		0		0	
Enterovirüs	0		0		0		0		0		0		0	
Hum. Metapneumovirüs	0		0		0		0		0		0		0	
Human Bocavirüs	0		0		0		0		0		0		0	
Parechovirüs	0		0		0		0		0		0		0	
Parainfluenza	0		0		1		0		0		0		1	
Rhinovirüs	1		1		1		0		0		0		3	
RSV	0		0		0		0		0		0		0	
Diğer	0		0		0		0		0		0		0	
TOPLAM	1		1		2		0		0		0		4	

*Toplam pozitiflik laboratuvarında incelenmeye uygun olan numune sayısı üzerinden ve İnfluenza A ve İnfluenza B için hesaplanmaktadır.

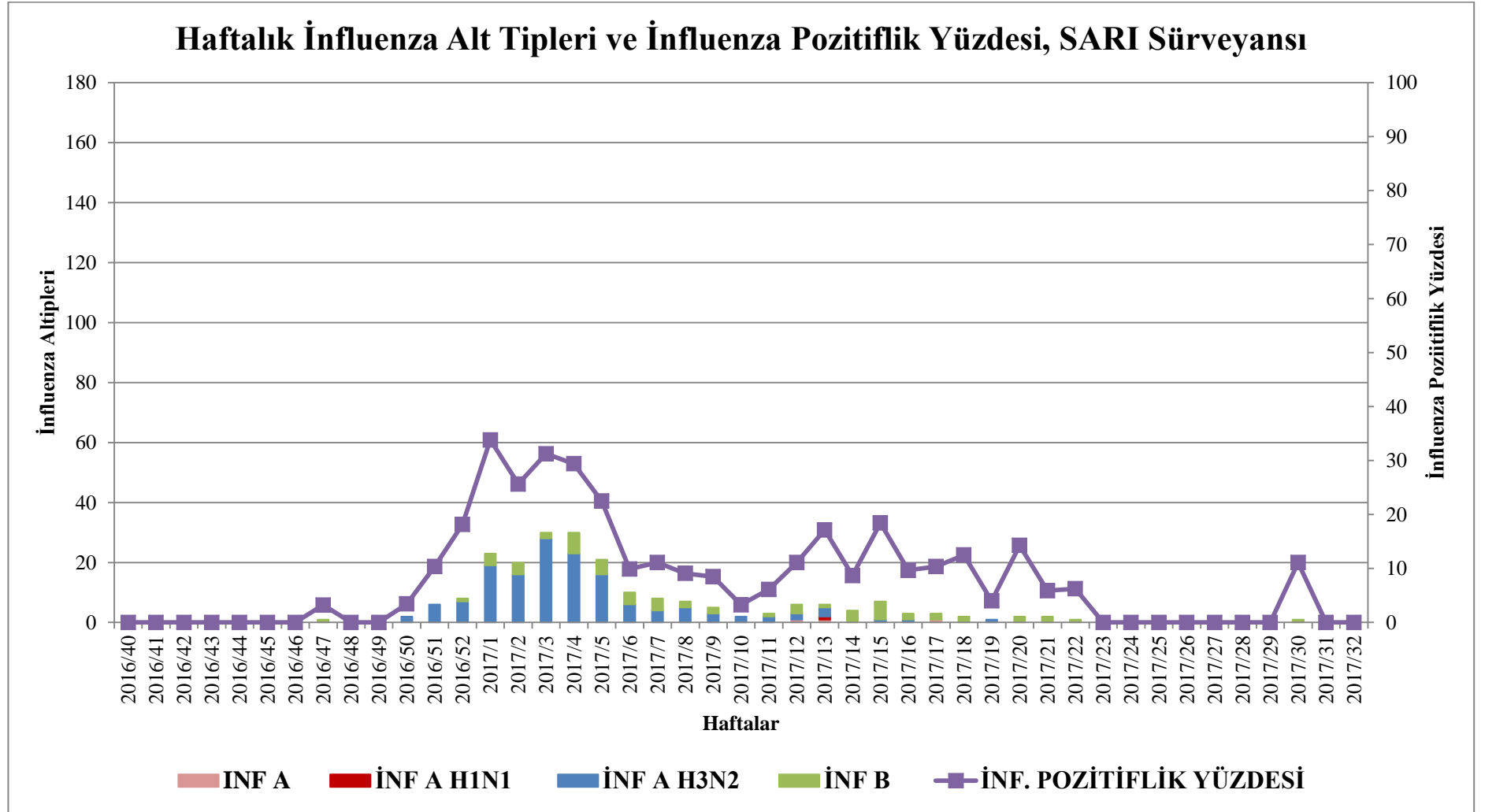
TABLO-6
2016-2017 GRİP SEZONU
SENTİNEL SARI SÜRVEYANSI (40 - 32. Hafta)

	T.H.S.K. VİROLOJİ LAB.		İSTANBUL ÜNİ.		İSTANBUL H.S.L.		ADANA H.S.L.		SAMSUN H.S.L.		ERZURUM H.S.L.		TOPLAM	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Gelen Numune	671		124		360		76		438		99		1768	
Çalışılan Numune	671		124		359		76		438		99		1767	
Toplam Pozitiflik*	53	7.9	18	14.5	26	7.2	13	17.1	72	16.4	33	33.3	215	12.2
İnf A		0		0		0		0		0		0		0
İnf A H1N1		0		0		0		0		1		0		1
İnf A/H3N2		30		16		19		10		49		25		149
İnf B		23		2		7		3		22		8		65
Adenovirus		11		1		2		2		6		0		22
Birden fazla etken		53		5		31		4		26		4		123
Coronavirüs		33		4		9		7		18		4		75
Enterovirüs		1		0		0		0		3		0		4
Hum.Metapneumovirüs		21		6		25		0		13		2		67
Human Bocavirüs		8		3		7		0		2		1		21
Parechovirüs		0		0		1		0		0		0		1
Parainfluenza		24		2		22		5		6		4		63
Rhinovirüs		75		7		45		2		23		5		157
RSV		112		13		74		4		40		2		245
Diğer		1		1		0		0		1		0		3
TOPLAM		392		60		242		37		210		55		996

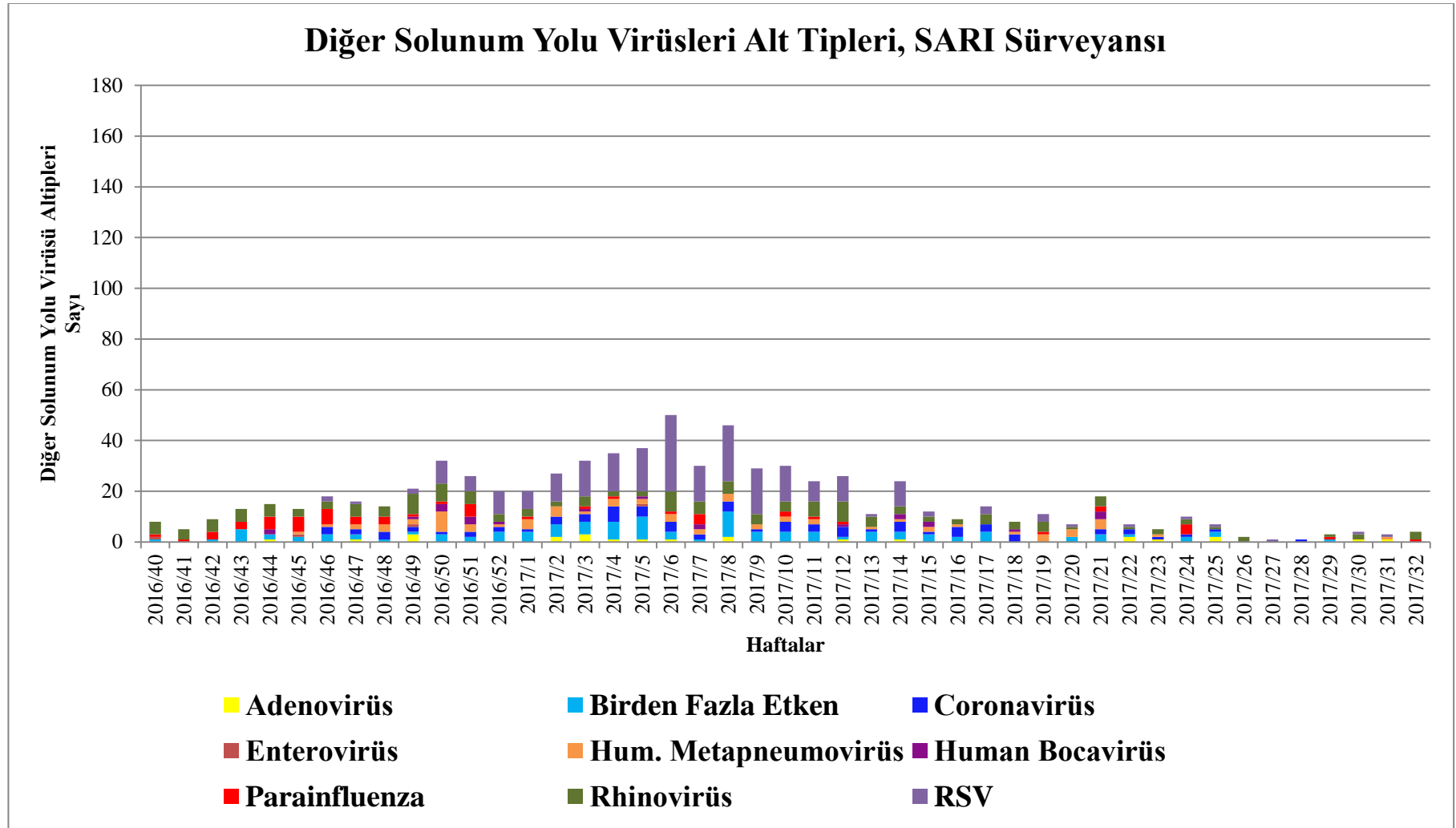
*Toplam pozitiflik laboratuvarında incelenmeye uygun olan numune sayısı üzerinden ve İnfluenza A ve İnfluenza B için hesaplanmaktadır.

Grafik-3: Sentinel Ağır Akut Solunum Yolu Enfeksiyonları (SARI) Sürveyansı kapsamında haftalık çalışılan Ağır Akut Solunum Yolu Enfeksiyonları (SARI) numune sayısı ve yatan hastalar içinde SARI yüzdesi.

Grafik – 4: Ülkemizde Sentinel Ağır Akut Solunum Yolu Enfeksiyonları (SARI) Sürveyansı kapsamında haftalık tespit edilen İnfluenza alt tipleri sayısı ve İnfluenza pozitiflik yüzdesi.

Grafik – 5: Ülkemizde Sentinel Ağır Akut Solunum Yolu Enfeksiyonları (SARI) Sürveyansı kapsamında haftalık tespit edilen diğer solunum yolu virüsleri alt tipleri sayısı ve dağılımı

GRİBE KARŞI ALINACAK ÖNLEMLER

1- Kişisel Korunma Önlemleri

- Hasta kişiler ile yakın temastan kaçınmalıdır.
- Grip benzeri bir hastalık geçirildiğinde evde istirahat etmelidir.
- Hastayken, hastalığı bulaştırmamak için mümkün olduğunca diğer insanlarla temas sınırlandırılmalıdır.
- Aksırma ve öksürme esnasında burun ve ağız kağıt mendille kapatılmalı ve kullanılan kağıt mendil çöp kutusuna atılmalıdır.
- Sabun ve su ile eller sık sık yıkanmalıdır.
- Bulaşma yollarından olan ağız, burun ve gözlere kirli ellerle temas etmekten kaçınmalıdır.
- Yüzeyler sık sık temizlenmelidir.

2- Grip Aşısı

Grip nedeniyle ciddi hastalık riski taşıyan belirli gruplar mevcuttur ve bu gruplar için korunma büyük önem taşır. Bu sebeple, 65 yaş ve üzerindeki kişiler ile yaşlı bakımevi ve huzurevinde kalan kişilerin bu durumlarını belgelendirmeleri halinde sağlık raporu aranmaksızın; astım dahil kronik akciğer ve kalp-damar sistemi hastalığı olan erişkin ve çocuklar, şeker hastalığı dahil herhangi bir kronik metabolik hastalığı, kronik böbrek yetmezliği, kan hastalığı veya bağışıklık sistemi baskılanmış olan erişkin ve çocuklar ile 6 ay- 18 yaş arasında olup uzun süreli aspirin tedavisi alan çocuk ve gençlerin hastalıklarını belirten sağlık raporuna dayanılarak, hekim tarafından reçete edildiğinde, yılda bir defaya mahsus olmak üzere grip aşısı bedelleri, Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından Sağlık Uygulama Tebliği kapsamında karşılanmaktadır. Bu kişiler hekime başvurarak reçete ile eczanelerden aşılarını alabilirler.

Diğer önemli bir risk grubu da sağlık çalışanlarıdır. Sağlık çalışanları, hem kendileri birçok hastayla karşılaştıkları için risk altındadırlar, hem de kendileri hasta olduklarında başka insanlara hastalık bulaştırma riski taşırlar. Sağlık çalışanları için her yıl grip aşısı temin edilmekte ve ücretsiz uygulanması yapılmaktadır.

Bazı kişiler için ise grip aşısı uygulanması tıbbi açıdan sakıncalı olacağı için yasaktır. Bunlar yumurta alerjisi olanlar (yumurta yediğinde ciddi allerjik reaksiyon geçirenler), geçmişte grip aşısı uygulanmasıyla ciddi allerjik reaksiyon gelişmiş olanlar ve 6 aydan küçük bebeklerdir. Orta dereceli ya da ciddi ateşli bir hastalık geçirmekte olan kişilerin geçirdiği hastalığın belirtileri azaldıktan sonra aşılınmaları daha uygun olacaktır.

Yukarıda sayılan risk gruplarındaysanız grip geçirdiğinizde hekime müracaat ediniz. Ayrıca, grip geçirdiğinizde belirtileriniz ağırlaşrsa (nefes darlığı, göğüs ağrısı, bilinç bulanıklığı, yüksek ateş, öksürük gibi belirtilerin ortaya çıkması) bir hekime başvurun ve tavsiyelerine göre gerekli ilaçları kullanın. Antibiyotikler gribi tedavi etmezler, bu nedenle hekim tavsiyesi dışında antibiyotik kullanmayın.